

SUOMALAINEN TIEDEAKATEMIA

FINNISH ACADEMY OF SCIENCE AND LETTERS

ACADEMIA SCIENTIARUM FENNICA

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖLLE

Suomalaisen Tiedeakatemian lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain muuttamisesta

Viite: Lausuntopyyntö OKM/35/010/2018

Suomalainen Tiedeakatemia pitää kannatettavana, että yliopisto- ja ammattikorkeakoululakien säännöksiä valmistellaan yhdessä, korkeakoulusektoreita koskevia säädöksiä yhtenäistetään ja että yliopistojen ja korkeakoulujen itsehallintoa vahvistetaan sääntelyä keventämällä.

Työelämän tarpeiden ja vaatimusten nopea muutos vaatii, että jatkuvan, elinikäisen oppimisen ja osaamisen päivittämistä vahvistetaan yliopistojen tehtävissä. Uusien työtehtävien ja ammattien luomat uudet osaamistarpeet edellyttävät tutkintoa täydentävän koulutuksen vahvistamista ja monipuolistamista. Tehdyt muutosesitykset lisäävät yliopistojen ja korkeakoulujen tehtäviä. On tärkeätä, että jatkuvan oppimisen vahva laajentuminen ei tapahdu yliopiston perustehtävien, tutkimuksen ja siihen perustuvan opetuksen resurssoinnin kustannuksella.

Esitykseen sisältyvä täydennys- ja tilauskoulutusta koskevien säännösten joustavoittaminen on kannatettavaa: jatkuvan oppimisen tavoitetta voidaan tukea poistamalla koulutuksen sääntelyn aiheuttamia esteitä ja vahvistamalla koulutuksen rahoituspohjaa. On kuitenkin syytä todeta, että muu sääntely, kuten korkeakoulujen maksuasetukset, voivat ohjata jatkuvan oppimisen kysynnän sellaisiin subventoituihin koulutusväyliin, joiden rahoituksesta korkeakoulut joutuvat huolehtimaan ilman lisäresursseja. Muutosten toiminnalliset ja taloudelliset vaikutukset saattavat tämän vuoksi jäädä suunniteltua vähäisemmiksi.

Jatkuvan koulutuksen edistämistehtävästä tulisi laatia kokonais selvitys, johon osallistuisivat kaikki koulutuksen rahoitukseen osallistuvat toimijat ja koulutuksen tarjoajat.

Yliopistojen ja korkeakoulujen tulisi mahdollistaa opiskelijoille heidän osaamistavoitteisiinsa perustuvat joustavat ja tehokkaasti työelämään johtavat opintopolut. Opiskelijavalintaan ja tutkintojen tavoiteaikojen määrittelyyn liittyvien säädösten joustavoittaminen esitetyllä tavalla

on tarkoituksenmukaista. Opintojen laajuus voi määräytyä entistä yksilöllisemmin opiskelijan aikaisemman osaamisen ja osaamistarpeiden perusteella. Tutkintojen laajuuden vaihtelu ei saisi kuitenkaan hankaloittaa niiden vertailtavuutta tai siirtymistä alemmasta tutkinnosta ylempään.

Siirto-opiskelijoita koskevan ehdotuksen sanamuotoa tulisi täsmentää. Siirtyminen tutkinnosta toiseen korkeakoulun sisällä jää moniselitteiseksi ja voidaan ymmärtää joko tutkinto-ohjelman tai tutkintonimikkeen vaihtamisena. On tärkeää, että siirtyminen yliopiston sisällä pystytään toteuttamaan mahdollisimman joustavin menettelyin.

Suomalainen Tiedeakatemia pitää hyvänä valtion hankerahoituksen siirtämistä yliopisto- ja ammattikorkeakoululakien piiriin.

Helsingissä 3.9.2018

Suomalaisen Tiedeakatemian hallitus